

Transport- og Boligministeriet
arp@trm.dk og trm@trm.dk

12. februar 2021

D21-415075

Høringssvar vedr. forslag til lov om anlæg af Lynetteholm

Hermed sendes vores høringssvar vedrørende forslag til lov om anlæg af Lynetteholm, jf. høringsmaterialet offentliggjort på høringsportalen den 15. januar 2021. Høringssvaret er fra BIOFOS Lynettefællesskabet A/S, der som ejer af Renseanlæg Lynetten bliver en af Lynetteholms nærmeste naboer.

Det fremgår af materialet, at BIOFOS på flere væsentlige punkter berøres direkte af det kommende anlægsarbejde. Vi ser derfor frem til et godt og konstruktivt samarbejde med bygherre om de fælles udfordringer, der skal løses, og vi er opmærksomme på at tage de nødvendige hensyn til vores kommende nabo ind i vores øvrige planlægning.

I den forbindelse skal det bemærkes, at Renseanlæg Lynetten håndterer spildevand fra et opland med ca. 1 million indbyggere i hovedstadsområdet, og at vi derfor varetager en overordentlig vigtig samfundsmæssig funktion, som ikke må gå i stå eller forstyrres af udefrakommende anlægsprojekter og lignende. BIOFOS repræsenterer store samfundsmæssige værdier, der varetages på vegne af borgere og erhvervsvirksomheder, og dispositioner eller omlægninger af vores anlæg rækker langt ud i fremtiden og kræver et solidt beslutningsgrundlag.

Det er derfor med bekymring, at BIOFOS konstaterer, at der med lovforslaget blandt andet lægges op til at give ministeren og By & Havn I/S vidtgående beføjelser til at ekspropriere og udføre arbejder på andres vegne samt pålægge ledningsejer at betale udgifterne uden, at forslaget forholder sig til de vidtgående konsekvenser, udøvelsen af disse beføjelser vil kunne have for Renseanlæg Lynetten. Det er især disse dele af forslag til anlægslov, vi kommenterer i høringssvaret.

1. Ledningsarbejder

Det fremgår af lovforslagets § 11, stk. 1, at arbejder på ledninger i området, hvor anlægsprojektet i § 1 skal gennemføres, betales af ledningsejer. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvilke konkrete ledningsarbejder der skal udføres, men i bemærkningerne er det beskrevet, at BIOFOS' udløbsledning fra Renseanlæg Lynetten skal forlænges og forstærkes, inden halvøens østlige perimeter kan konstrueres, og der kan ske opfyldning med jord. Endvidere skal et nødoverløb for ledningen omlægges.

Det fremgår endvidere af § 12, stk. 2, at såfremt der ikke kan opnås enighed mellem ledningsejer og By & Havn I/S om tilrettelæggelsen af arbejdet, kan transportministeren gennemføre arbejdet og kræve bestemte arbejder udført af ledningsejeren.

BIOFOS finder det bekymrende, at der hermed gives mulighed for, at andre kan udføre arbejde på vores anlæg, at ministeren kan gennemtvinge bestemte arbejder, og at indgrebet afhænger af, om parterne kan nå til enighed om, hvilke arbejder der skal udføres. Ministeren gives hermed meget vide beføjelser, som det er umuligt at overskue rækkevidden af.

Det må være en forudsætning, at de pålagte arbejder skal være nødvendige, fordi der ikke er mindre indgribende alternativer, og at omkostningerne og arbejdets omfang skal være proportionalt i forhold til det tilsigtede mål.

BIOFOS bemærker, at der findes andre løsninger end de, der er beskrevet i lovbemærkningerne. Løsninger, som er væsentligt mindre indgribende, og som ud fra en samlet betragtning kan være bedre. Det er derfor afgørende, at de i lovbemærkningerne og miljøkonsekvensrapportens beskrevne arbejder ikke på forhånd betragtes som nødvendige. Vores overvejelser i den sammenhæng er beskrevet nedenfor.

1.1. Uvished om Lynettens fremtidige placering samt øvrige nabo-projekter

Af flere årsager kan den i miljøkonsekvensrapporten beskrevne sikring og forlængelse af BIOFOS' udløbsledning fra Renseanlæg Lynetten (U1) være en tabt investering, og det bør derfor både ud fra en samfundsøkonomisk vurdering og hensynet til spildevandskunderne i hovedstadsområdet nøje overvejes om og i givet fald, hvornår arbejderne skal udføres.

Først og fremmest er det ikke besluttet, at Renseanlæg Lynetten skal flytte til en ny lokalitet. BIOFOS har i 2020 gennemført en bredt forankret proces om en analyse af fremtidig placering af renseanlæggene i hovedstadsområdet. Fem scenarier har indgået i analysen, og fire af scenarierne indebærer en flytning af Renseanlæg Lynetten. Analysens resultater mv. er endnu ikke behandlet af vores ejerkommuner. Vi forventer, at analysens resultater mv. offentliggøres som led i forslag om gennemførelse af afklaringsprojekter, der skal behandles og godkendes af BIOFOS' ejerkommuner. Hvis Renseanlæg Lynetten flytter, giver det ikke mening at investere i omfattende ledningsarbejder på ledninger for derefter at nedlægge dem. Investeringen vil da være tabt.

Dernæst er der hensynet til den igangværende planlægning af Østlig Ringvej og metrobetjening af Lynetteholm. For begge projekter gælder det, at der er flere linjeføringer under overvejelse, og samtlige linjer krydser vores udløbsledning. Dette taler for at vente med arbejdet på udløbsledningen, til der er taget beslutning om linjeføringen af metro og Østlig Ringvej, så projekterne kan koordineres, og en investering ikke bliver større end højst nødvendigt, eller investeringen ikke er tabt helt eller delvist.

Endelig er BIOFOS bekendt med, at HOFOR har overvejelser om at omlægge HOFOR/Novafos' udløbsledning (U4). Et af de scenarier, der er i overvejelse, omhandler en omlægning af U4, så U4 ledes til rensning på Renseanlæg Lynetten og herfra til recipient gennem U1. Dette vil betyde, at kapaciteten i U1 skal øges, hvilket igen taler for at udskyde arbejder på U1, til der foreligger en afklaring omkring U4.

BIOFOS finder, at der overordnet set er væsentlige fordele i at samtænke og koordinere de nævnte projekter.

1.2. Sikring og forlængelse af udløbsledningen U1

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at BIOFOS' udløbsledning U1 fra Renseanlæg Lynetten skal forlænges og forstærkes, inden halvøens østlige perimeter kan konstrueres, og der kan ske opfyldning med jord. Antagelsen er, at ledningen ikke kan holde til belastningen fra jorddækket. Dette bekræftes også af BIOFOS' egne undersøgelser.

Det fremgår desuden af miljøkonsekvensrapporten, at ledningen skal forlænges med 500 meter. Forlængelsen skal ske på den udvendige side af perimeteren, da den eksisterende U1 når længere ud end perimeteren.

BIOFOS har estimeret, at omkostningerne til sikring og forlængelse af U1 og overløbsbygværk samt omlægning af el-forsyningen, der også ligger på havbunden under Lynetteholm, bliver i størrelsesordenen 0,5 mia. kr. Der er således tale om betydelige ekstraordinære investeringer. Hertil skal lægges andre ledningsejeres omkostninger. Det er derfor relevant at vurdere om, arbejdet er nødvendigt ud fra en samfundsøkonomisk vinkel, og hvorvidt omkostningen står i rimeligt forhold til det tilsigtede mål.

Forlængelsen af vores udløbsledning U1 med 500 meter er ikke nødvendig for anlæggelsen af Lynetteholm. Forlængelsen begrundes med hensynet til badevandskvaliteten på østsiden af Lynetteholm. Forlængelsen er derfor først relevant, når badestranden er etableret muligvis først fra 2035. Under alle omstændigheder bør en forlængelse af U1, som er et stort og bekosteligt anlægsprojekt, afvente en beslutning om Renseanlæg Lynettens fremtidige placering.

I stedet for at forstærke U1, så den kan holde til jordpåfyldningen, kan ledningen relativt simpelt sikres midlertidigt ved at friholde ledningstraceet for opfyldning, fx ved at afskærme ledningen for opfyld og etablere faste transportveje hen over ledningen, når der skal fyldes op i Fase 2-depotet.

Hvis Renseanlæg Lynetten flytter væk fra Refshaleøen, vil ejendommen tidligst kunne fraflyttes omkring 12 til 15 år efter en sådan beslutning er taget, da der skal stå et nyt renseanlæg klar på en ny lokalitet. I denne periode skal U1 være i funktion. Herefter kan vores udløbsledning nedlægges, og By & Havn kan fylde traceet op og disponere over arealet.

BIOFOS er ikke enig i, at de i bemærkningerne beskrevne arbejder på udløbsledningen U1 er nødvendige. BIOFOS' vurdering er, at hensynet til proportionalitet og samfundsøkonomien bør medføre, at beslutningen om, hvilke arbejder der skal udføres på udløbsledningen, afventer en afklaring af Renseanlæg Lynettens fremtidige placering og de nærliggende projekter om de andre ledninger på havbunden, metro og Østlig Ringvej.

1.3. Fremtidig sikring af udløbsledningen U1

Hvis Renseanlæg Lynetten forbliver på Refshaleøen, kan det – når beslutning herom er taget – overvejes, om den nuværende ledning skal forstærkes og forlænges, eller om der skal anlægges en helt ny ledning med en anden placering.

Hvis Renseanlæg Lynetten bliver liggende, forudsætter BIOFOS, at vores adkomst til ledningen i forbindelse med vedligehold og reparationer sikres. Af hensyn til den fremtidige

forsyningssikkerhed vil det være en væsentlig samfundsmæssig interesse at friholde traceet inklusive respektafstand til byggeri og beplantning og lignende ved en deklaration eller lignende, og BIOFOS foreslår, at dette skrives ind i loven.

1.4. Øvrige ledninger

Særlige forhold, fx ved længerevarende strømodfald, kan nødvendiggøre brugen af det kystnære nødoverløb, der efter etablering af Lynetteholm perimeteren vil være beliggende inden for Lynetteholm-dæmningen.

Ifølge tidsplanen skal perimeteren færdiggøres i 2025, hvilket betyder, at et eventuelt nødoverløb vil ledes ud i inddæmningen. Hvis der skal findes løsninger på nødoverløbet af hensyn til By & Havns arbejder, må omkostningerne være BIOFOS uvedkommende.

2. Finansiering

Det fremgår af § 11, at arbejder på ledninger betales af ledningsejeren. De berørte ledninger ligger overvejende på søterritoriet. Ministeriet vurderer i bemærkningerne, at reglerne om gæsteprincippet for ledninger på land kan overføres til søterritoriet.

BIOFOS er ikke enig i ministeriets vurdering. BIOFOS' udløbsledning U1 er anlagt sidst i 1970'erne efter datidens regler. Det har aldrig været på tale eller muligt at sikre en arealmæssig rettighed på søterritoriet og at stille krav om dokumentation for, at der mod vederlag er opnået en arealmæssig rettighed på søterritoriet svarende til praksis på land, er derfor helt urimeligt. BIOFOS vurderer således, at gæsteprincippet ikke kan overføres til søterritoriet.

BIOFOS anerkender, at staten har højhedsret over søterritoriet, men finder det juridisk betænkeligt, at staten bruger denne råderet til at påføre spildevandskunderne i BIOFOS en omkostning, der er dem helt uvedkommende, og som spildevandskunderne ikke har nytte af. Det betyder, at borgere i hovedstadsområdet påtvinges en medfinansiering af en kystsikring og en byudvikling, som ikke kommer dem til gode. Det er ikke rimeligt, og BIOFOS mener derfor ikke, at arbejder på ledninger afledt af anlægsprojektet Lynetteholm skal betales af BIOFOS.

3. Ekspropriation

Det fremgår af § 14, stk. 1, at Transportministeren bemyndiges til for Udviklingsselskabet By & Havn I/S ved ekspropriation at erhverve de arealer og rettigheder, der er nødvendige for gennemførelse og drift af anlægsprojektet nævnt i § 1. Det fremgår, at ekspropriationen skal være nødvendig, og at det almindelige proportionalitetsprincip skal være opfyldt.

Der er ikke noget i materialet, der indikerer, at det for anlæggelsen af Lynetteholm er nødvendigt at erhverve arealer eller rettigheder på arealer, der tilhører BIOFOS. Det er vigtigt for BIOFOS, vores drift og fortsatte udvikling af en moderne spildevandsvirksomhed, at vi kan planlægge og disponere over vores ejendom i visshed om, hvad vi har af arealer at råde over. For ikke at skabe en unødvendig usikkerhed herom og om forsyningssikkerheden for spildevandskunderne i hovedstadsområdet bør BIOFOS' areal på Refshaleøen undtages fra bestemmelsen.

En hjemmel til ekspropriation medfører desuden en usikkerhed, der kan påvirke ejendommens værdi og medvirke til at forringe de fremtidige salgsbetingelser eller endda forhindre et muligt salg, og dermed forhindre en flytning af Renseanlæg Lynetten til en anden lokalitet. Dette understreger yderligere vigtigheden af at undtage BIOFOS' areal fra bestemmelsen.

4. Fravigelse af anden lovgivning

BIOFOS antager, at lovforslagets kapitel 3 om fravigelse af anden lovgivning ikke omfatter tilladelser til en eventuel ændret udledning fra Renseanlæg Lynetten. BIOFOS finder det ikke betryggende at basere udledningen fra landets største rensesanlæg på en fravigelse af lovgivningen.

Det er BIOFOS' klare vurdering, at der ved en forlængelse af U1-udløbsledningen fra Renseanlæg Lynetten skal indhentes en ny udledningstilladelse, og at anlægsarbejdet er VVM-pligtigt. Forud for udarbejdelsen af en ny udledningstilladelse skal der også udarbejdes et tillæg til spildevandsplanen i Københavns Kommune, hvilket kræver en politisk proces og godkendelse. Det er BIOFOS' erfaring, at udarbejdelsen af et tillæg til spildevandsplanen og myndighedsbehandlingen af en udledningstilladelse kan tage adskillige år. BIOFOS må derfor tage forbehold for den tidsplan for arbejdet om tilpasning af udløbsledningerne, som By & Havn har præsenteret i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten.

Som nævnt ovenfor i afsnit 1.2. bør forlængelsen af U1 afvente en afklaring af nærliggende projekter og er muligvis først relevant fra 2035. Til den tid vil det ikke længere være sagligt at lægge miljøkonsekvensrapportens vurderinger til grund, idet disse vil være forældede, hvorfor det må antages, at Københavns Kommune vil kræve et nyt ansøgningsmateriale.

5. Sammenfatning

BIOFOS' bemærkninger til lovforslaget kan sammenfattes som følger:

- Sikring af BIOFOS' udløbsledning U1 skal afvente beslutning om og koordinering med projekterne U4, metro, Østlig Ringvej og Renseanlæg Lynettens fremtidige placering.
- Omkostninger vedrørende rensesanlægget og tilhørende ledningsanlæg, som er en konsekvens af anlæggelse af Lynetteholm, er spildevandskunderne uvedkommende og bør derfor ikke afholdes af BIOFOS.
- Forlængelse af U1 bør foretages på baggrund af en tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven i forbindelse med åbning af badestrand på den østlige side af Lynetteholm og ikke ved en dispensation.
- Ledningstraceet for udløbsledningen U1 sikres ved deklaration eller lignende.
- BIOFOS' ejendom på Refshaleøen bør undtages fra ekspropriationsbestemmelsen.

Kontaktperson i BIOFOS er Plan- og projektchef Dan Fredskov, e-mail: dfr@biofos.dk, tlf. 5136 9011.

Med venlig hilsen

Leo Larsen
Bestyrelsesformand

Henrik Rasmussen
Næstformand og
Borgmester i Vallensbæk Kommune

INTRANOTE signing

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er blevet underskrevet ved hjælp af IntraNote Signing.
Underskrivernes identitet er blevet registreret, og underskriverne står opført nedenfor.

Med min underskrift bekræfter jeg indhold og datoer i dette dokument

Leo Larsen

ID: 2c57e43e-1da9-2c53-9d57-652398960e56

Dato: 2021-02-10 15:17 (UTC)

Leo Larsen

Henrik Rasmussen

ID: 7313a210-1999-71b3-acad-c2bf740f4d51

Dato: 2021-02-11 13:59 (UTC)

Henrik Rasmussen

